EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.7.2025.
COM(2025) 442 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o izvršavanju ovlasti za donošenje delegiranih akata dodijeljene Komisiji na temelju Uredbe (EU) 2016/792 o harmoniziranim indeksima potrošačkih cijena i indeksu cijena stambenih objekata

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o izvršavanju ovlasti za donošenje delegiranih akata dodijeljene Komisiji na temelju Uredbe (EU) 2016/792 o harmoniziranim indeksima potrošačkih cijena i indeksu cijena stambenih objekata

1. KONTEKST

Na temelju Uredbe (EU) 2016/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o harmoniziranim indeksima potrošačkih cijena i indeksu cijena stambenih objekata ([1]) Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte (vidjeti članak 10. o izvršavanju delegiranja ovlasti).

Ta se ovlast koristi za sljedeće svrhe:

- radi izmjene Priloga I. kako bi se osigurala usporedivost harmoniziranih indeksa na međunarodnoj razini, u skladu s klasifikacijom osobne potrošnje prema namjeni (COICOP) Ujedinjenih naroda (članak 4. stavak 3.),
- radi dodavanja stavki na popis iz članka 4. stavka 4. prvog podstavka,
- radi izmjene popisa iz članka 5. stavka 8. kako bi se u harmonizirani indeks potrošačkih cijena (HIPC) i harmonizirani indeks potrošačkih cijena po stalnim poreznim stopama uključile igre na sreću.

Pri izvršavanju ovlasti za donošenje delegiranih akata Komisija u skladu s člankom 10. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/792 mora osigurati da ti akti budu opravdani i da se njima ne nameće znatno dodatno opterećenje državama članicama ili davateljima podataka. Člankom 10. stavkom 2. propisano je i da Komisija u okviru pripreme delegiranog akta slijedi svoju uobičajenu praksu i savjetuje se sa stručnjacima, što uključuje stručnjake iz država članica.

Na kraju, na temelju članka 10. stavka 5. te uredbe Komisija delegirani akt mora priopćiti Europskom parlamentu i Vijeću čim ga donese.

2. PRAVNA OSNOVA

Na temelju članka 10. stavka 3. Uredbe (EU) 2016/792, ovlast za donošenje delegiranih akata Komisiji se dodjeljuje na razdoblje od pet godina počevši od 13. lipnja 2016. Ta se ovlast prešutno produljuje za razdoblja od pet godina, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

Komisija je obvezna sastaviti izvješće o korištenju delegiranja ovlasti najkasnije devet mjeseci prije isteka svakog petogodišnjeg razdoblja.

Ovim se izvješćem ispunjava ta obveza.

([1]) Uredba (EU) 2016/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o harmoniziranim indeksima potrošačkih cijena i indeksu cijena stambenih objekata i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 2494/95 (SL L 135, 24.5.2016., str. 11., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/792/oj).

3. KOMISIJINO IZVRŠAVANJE DELEGIRANIH OVLASTI

Komisija je 2020. objavila izvješće COM(2020) 354 final ([2]) o prvom petogodišnjem razdoblju korištenja ovlasti za donošenje delegiranih akata na temelju članka 10. stavka 3. Uredbe (EU) 2016/792, u kojem je navela da u tom razdoblju tu ovlast nije izvršavala.

U razdoblju koje je uslijedilo u skladu s prešutnim produljenjem delegiranja ovlasti Komisija je svoju ovlast za donošenje delegiranih akata koja joj je dodijeljena na temelju članka 10. stavka 3. Uredbe (EU) 2016/792 izvršila donošenjem Delegirane uredbe Komisije (EU) 2024/3159 ([3]).

Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2024/3159 Uredba (EU) 2016/792 izmijenjena je kako slijedi:

- „Europska klasifikacija osobne potrošnje prema namjeni (ECOICOP)" iz Priloga I. ažurirana je u novu verziju („ECOICOP, 2. verzija") u skladu s ovlasti koja je Komisiji dodijeljena na temelju članka 4. stavka 3. Uredbe (EU) 2016/792; i
- igre na sreću uključene su u HICP i harmonizirani indeks potrošačkih cijena po stalnim poreznim stopama u skladu s ovlasti koja je Komisiji dodijeljena na temelju članka 5. stavka 8. drugog podstavka Uredbe (EU) 2016/792.

Izmjena Priloga I. Uredbi (EU) 2016/792 bila je potrebna kako bi se osigurala usporedivost harmoniziranih indeksa cijena na međunarodnoj razini nakon uvođenja UN-ove klasifikacije COICOP 2018 ([4]). Ta izmjena omogućuje usklađivanje ECOICOP-a s revidiranom UN-ovom klasifikacijom COICOP i uzimanje u obzir znatnih promjena u obrascima potrošnje kućanstava od 1999., kada je uveden UN COICOP.

Komisija je na temelju savjetovanja sa stručnim skupinama izradila metodološke smjernice kojima osigurava dovoljnu usklađenost za sastavljanje podindeksa za igre na sreću. Zato je iskoristila ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 4. stavka 3. Uredbe (EU) 2016/792 kako bi uklonila igre na sreću iz tablice stavki koje nisu obuhvaćene HICP-om iz članka 5. stavka 8. te uredbe. Dakle, igre na sreću sada su uključene u HICP kao dio krajnjih novčanih izdataka za potrošnju kućanstva.

Taj delegirani akt počet će se primjenjivati od referentnog mjeseca siječnja 2026.

([2]) Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o izvršavanju ovlasti za donošenje delegiranih akata dodijeljene Komisiji na temelju Uredbe (EU) 2016/792 o harmoniziranim indeksima potrošačkih cijena i indeksu cijena stambenih objekata, COM(2020) 354 final.

([3]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/3159 od 2. rujna 2024. o izmjeni Uredbe (EU) 2016/792 Europskog parlamenta i Vijeća o harmoniziranim indeksima potrošačkih cijena i indeksu cijena stambenih objekata u pogledu klasifikacije potrošnje i uključivanja igara na sreću (SL L, 2024/3159, 20.12.2024., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2024/3159/oj/eng).

([4]) Vidjeti publikaciju Statističkog odjela Ujedinjenih naroda, UNSD — COICOP.

Uključivanjem igara na sreću u HICP i harmonizirani indeks potrošačkih cijena po stalnim poreznim stopama prestaje delegirana ovlast dodijeljena za izmjenu članka 5. stavka 8. jer su izmjene omogućene izvršenjem te ovlasti već provedene.

Izmjena klasifikacije može utjecati na usklađenost nove klasifikacije i popisa isključenih stavki u tablici iz članka 5. stavka 8. Stoga, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 4. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2024/3159, tablicu bi u slučaju razlika trebalo tumačiti kao upućivanje na izmijenjenu klasifikaciju za ostale proizvode s popisa.

Radi smanjenja troškova i opterećenja država članica u skladu člankom 10. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/792 dodijeljena je financijska potpora iz proračuna EU-a u obliku bespovratnih sredstava, koja se temeljila na prijedlozima država članica i njihovim potrebama za potporom kako bi svoje nacionalne sustave za proizvodnju statistike pripremile za prelazak na novu klasifikaciju COICOP i uključivanje igara na sreću.

Kako bi im se pomoglo u provedbi te izmjene, državama članicama i davateljima podataka stavljene su na raspolaganje i preporuke o tretmanu igara na sreću ([5]).

O izmjenama Uredbe (EU) 2016/792, koje su se smatrale nužnima za održavanje visokih standarda statističke točnosti HIPC-a, raspravljalo se sa stručnjacima iz država članica, kako je propisano člankom 10. stavkom 2. trećim podstavkom te uredbe.

Uočene su i sinergije u istodobnom donošenju te dvije izmjene.

Općenito, Komisijino korištenje delegiranih ovlasti poboljšat će relevantnost harmoniziranih indeksa cijena kao odraza aktualnih gospodarskih struktura u skladu s najvišim statističkim standardima.

4. ZAKLJUČAK

Donošenjem Delegirane uredbe (EU) 2024/3159 Komisija je izvršila ovlast za donošenje delegiranih akata koja joj je dodijeljena na temelju članka 10. Uredbe (EU) 2016/792.

Komisija smatra da bi trebala zadržati delegirane ovlasti dodijeljene na temelju Uredbe (EU) 2016/792. Ovlasti za izmjenu članka 4. stavka 4. Uredbe (EU) 2016/792 ili daljnje izmjene Priloga I. i dalje su važne kako bi se zadovoljile buduće potrebe koje proizlaze iz inflacijskih kretanja. Time bi se poboljšali harmonizirani indeksi potrošačkih cijena i indeks cijena stambenih objekata kako bi i dalje ispunjavali visoke standarde kvalitete i usporedivosti.

Komisija poziva Europski parlament i Vijeće da ovo izvješće prime na znanje.

([5]) Preporuke o tretmanu igara na sreću u HICP-u, prosinac 2024.